

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Διδάσκων: Βασίλης Γραμματικόπουλος
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο v.3.0***
(Attribution – Non Commercial – Non-derivatives v.3.0)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές/τριες σε σύγχρονα θέματα εκπαιδευτικής αξιολόγησης

Καλύπτει σύντομα το μεγάλο εύρος τομέων που περιέχονται στην εκπαιδευτική αξιολόγηση και δίνει παραδείγματα εφαρμογής στην πράξη

Στόχοι

(α) Η παρουσίαση & κατανόηση βασικών θεωρητικών στοιχείων της αξιολόγησης

(β) Η αποσαφήνιση όρων και διαστάσεων της αξιολόγησης (π.χ. εσωτερική-εξωτερική αξιολόγηση, αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση έργου, αξιολόγηση εκπαιδευτικού κλπ.)

(γ) Η κατανόηση των σύγχρονων τάσεων στην εκπαιδευτική αξιολόγηση

(δ) Η απόκτηση γνώσεων για αποτελεσματική σχεδίαση και εφαρμογή διαδικασιών αξιολόγησης στην εκπαίδευση

Θεματολογία μαθήματος

Διαδικασία μαθήματος

Ομαδική διαδικασία εκπόνησης εργασιών

Διάλεξη

- Θα δίνονται θέματα από την προηγούμενη διάλεξη
- Θα δουλεύονται ομαδικά (ομάδες 3-4 ατόμων)
- Θα ακολουθεί σύντομη παρουσίαση
- Θα ολοκληρώνεται με συζήτηση
- Θα ακολουθεί η διάλεξη

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Καψάλης, Α., & Χανιωτάκης, Ν. (2011). Εκπαιδευτική αξιολόγηση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη
- Ντολιοπούλου, Ε., & Γουργιώτου, Ε. (2008). Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση με έμφαση στην προσχολική. Αθήνα: Gutenberg.
- Fitzpatrick, J. L., Sanders, J. R., & Worthen, B. R. (2011). Program evaluation: Alternative approach and practical guidelines. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Mertens, D. M. & Wilson, A. T. (2012). Program evaluation theory and practice: A comprehensive guide. New York, NY: The Guilford Press.
- Mertens, D. M. (2010). Research and evaluation in education and psychology. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield A. J. (2011). Evaluation theory, models, and applications. Jossey-Bass.

Σημερινή διάλεξη:

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

ως νέας επιστημονικής περιοχής

Στόχος της διάλεξης:

**Κατανόηση βασικών όρων που σχετίζονται με
την αξιολόγηση**

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Ψάξτε στην τσάντα σας και βγάλτε

το πιο φτηνό αντικείμενο που υπάρχει μέσα

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Ψάξτε στην τσάντα σας και βγάλτε

το πιο ακριβό αντικείμενο που υπάρχει μέσα

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Γράψτε πιο ήταν το πιο ακριβό

και πιο ήταν το πιο φτηνό

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Ψάξτε στην τσάντα σας και βγάλτε

το πιο όμορφο αντικείμενο που υπάρχει μέσα

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Γράψτε πως καταλήξατε και διαλέξατε

το συγκεκριμένο αντικείμενο ως

πιο όμορφο

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Ψάξτε στην τσάντα σας και βγάλτε

το πιο πολύτιμο αντικείμενο που υπάρχει μέσα

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Γράψτε πως καταλήξατε και διαλέξατε

το συγκεκριμένο αντικείμενο ως

πιο πολύτιμο

Εισαγωγή στη θεωρία της αξιολόγησης

Σκεφτείτε πότε πήγατε τελευταία φορά
στο σινεμά

Πως επιλέξατε τελικά πια ταινία θα δείτε;

Κρίσεις σαν και αυτή κάνουμε καθημερινά και
βασίζονται στη διαδικασία της αξιολόγησης

Η ορολογία ίσως σας φαίνεται ξένη, όμως σίγουρα
την έχετε χρησιμοποιήσει

Ορισμός της αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση είναι ο καθορισμός της αξίας κάποιου πράγματος, προσώπου κλπ.

Worthen & Sanders, 1987

- Διαδικασία συλλογής, κριτικής πληροφοριών & λήψης αποφάσεων

Galloway, 1975

Ορισμός της εκπαιδευτικής αξιολόγησης:

- Είναι η διαδικασία αξιολόγησης εκτίμησης / αποτίμησης διάφορων όψεων μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Συστηματική και οργανωμένη διαδικασία όπου οι συντελεστές & τα αποτελέσματα ενός εκπαιδευτικού μηχανισμού εκτιμούνται βάση προκαθορισμένων μέσων, κριτηρίων και σκοπών

Δημητρόπουλος

Η αξιολόγηση είναι ένα νέο γνωστικό αντικείμενο

Ως αναγνωρισμένη επιστημονική περιοχή έχει ζωή λίγων δεκαετιών

Αποσαφήνιση όρων

Αξιολόγηση

Εκτίμηση – Μέτρηση

Εξέταση – Βαθμολόγηση

Τεστ

Αποσαφήνιση όρων

- Εκτίμηση – Μέτρηση

Υπολογισμός τιμής (υπολογισμός αξίας)

Καθορισμός θέσης (καθορισμός αξίας)

Αποσαφήνιση όρων

- Εξέταση – Βαθμολόγηση

Εξέταση: Αποτιμά την επίδοση

Βαθμολόγηση: Αριθμητική έκφραση επίδοσης

Αποσαφήνιση όρων

- Τεστ

Αποτελεί το μέσον/α με το οποίο γίνεται
‘αξιολόγηση’, ‘μέτρηση’, ‘εκτίμηση’ κλπ.

Ανάπτυξη της αξιολόγησης

Πρώτα βήματα	Αρχές του εικοστού αιώνα
Που	ΗΠΑ – ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
Εφαρμογή (1900-1920)	Έξαρση ψυχομετρίας και ψυχομετρικών τεστ
Εφαρμογή ('30)	Αναλυτικά εκπαιδευτικά προγράμματα

Ανάπτυξη της αξιολόγησης

Σημαντικοί παράγοντες εξέλιξης

Πιστοποίηση

Εκπαιδευτικά ιδρύματα ΗΠΑ

Οικονομία

PPBS (Planning Programming Budgeting System)

Διοίκηση

Ανάλυση Κόστους – Ωφέλειας
Ανάλυση Κόστους – Αποτελέσματος

‘Accountability’

Ανάγκη για λογοδοσία, απολογισμό

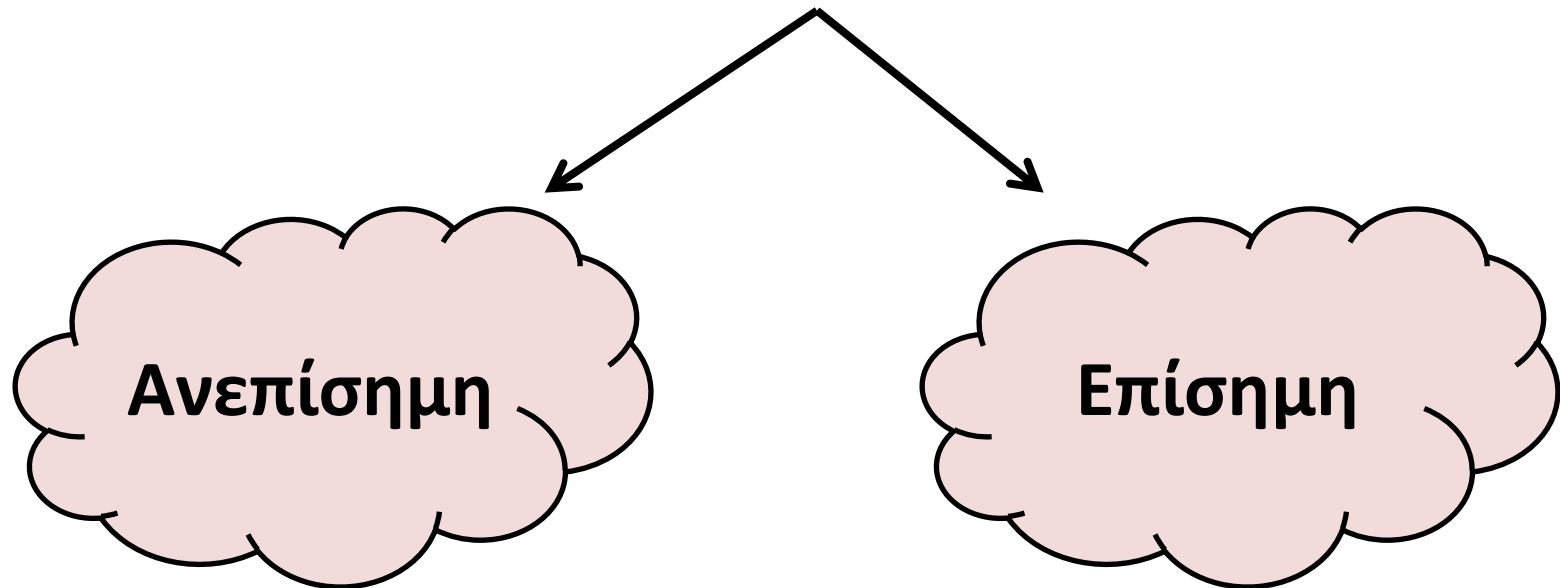
Ανάπτυξη της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση σήμερα

Εκπαίδευση	Θεσμοθετημένες διαδικασίες σε όλες τις βαθμίδες, σε όλον τον κόσμο
Οικονομία	Κεντρικό σημείο κάθε διαδικασίας
Διοίκηση	Ένα από τα πιο ουσιαστικά δομικά στοιχεία επιτυχημένης διοίκησης
Κοινωνία	Ανάγκη για λογοδοσία, απολογισμό

Πλαίσιο εφαρμογής αξιολόγησης

Εντός εκπαίδευσης – Εκτός εκπαίδευσης

Πλαίσιο εφαρμογής αξιολόγησης

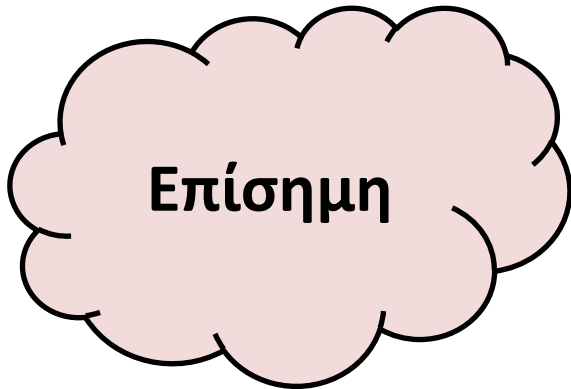

Καθημερινά αξιολογούμε αντικείμενα, ανθρώπους, ιδέες

Κάνουμε κρίσεις στις συζητήσεις μας, ενώ διαβάζουμε, ενώ ψωνίζουμε, ενώ τρώμε, ενώ βλέπουμε τηλεόραση χωρίς να αντιλαμβανόμαστε ότι αξιολογούμε

Όλες αυτές οι διαδικασίες αποτελούνε αυτό που ορίζουμε ως 'ανεπίσημη αξιολόγηση' (informal evaluation)

Πλαίσιο εφαρμογής αξιολόγησης

Οργανωμένη, συστηματική διαδικασία
Στηρίζεται σε μεθοδολογικά έγκυρες και
αξιόπιστες διαδικασίες
Ενσωματώνει τις επιστημονικές
προόδους στον τομέα εφαρμογής της
Τα συμπεράσματα της είναι απόρροια
των παραπάνω διαδικασιών

Όλες αυτές οι διαδικασίες αποτελούνε αυτό που
ορίζουμε ως ‘επίσημη αξιολόγηση’ (formal evaluation)

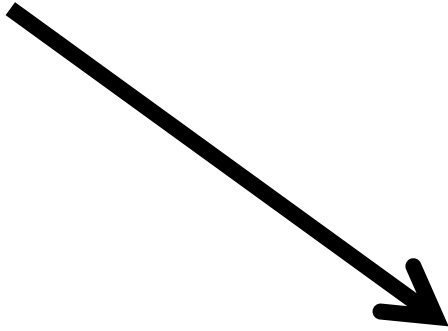

Αναγκαιότητα εφαρμογής αξιολόγησης

- Σε όλους του οργανωμένους τομείς της κοινωνίας έχει γίνει η αξιολόγηση αναπόσπαστο μέρος της ύπαρξης & λειτουργίας

Τομέας: Εκπαίδευση

η αξιολόγηση θεωρείται
αναγκαία σε 3 επίπεδα

1. Οικονομικό
2. Παιδαγωγικό
3. Διοικητικό

Οικονομικό επίπεδο

Στενότητα πόρων	Συγγράμματα Συγχωνεύσεις
Χρόνος	Καταληκτικές ημερομηνίες Προγραμματισμός
Αποτελεσματικότητα	Κριτική του εκπαιδευτικού συστήματος Αιτιολόγηση της δαπάνης Αιτιολόγηση των ενεργειών

Παιδαγωγικό επίπεδο

Μάθηση	Κατανόηση διαδικασίας μάθησης Διευκόλυνση διαδικασίας μάθησης
Περιβάλλον	Προσαρμογή του εκπαιδευόμενου Προσαρμογή του περιβάλλοντος
Κίνητρα	Διαχείριση κλίματος τάξης Διδακτική μεθοδολογία Εποπτικά μέσα

Διοικητικό επίπεδο

Κρίση προσωπικού	Επιλογή προσωπικού Προαγωγές προσωπικού Θέσεις ευθύνης
Προγραμματισμός	Σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια Διάρκεια σπουδών Υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση Δημιουργία/κατάργηση τμημάτων
Υποδομές	Πάγια Λειτουργικότητα (π.χ. πύργος ΑΠΘ)

Προβλήματα στην αξιολόγηση

Υποθέσεις	Είναι όλα μετρήσιμα;
Κριτήρια	Αντικειμενικά, μετρήσιμα, έγκυρα, αξιόπιστα
Σκοποί	Συμφωνία (γνώσεις ή δεξιότητες)
Υποκειμενικότητα	Αξιολογητές – Διοικητικοί
Ερμηνεία	Προκαταλήψεις, σχέση αιτίας – αιτιατού
Πολιτική	...
Μεθοδολογία	Αποτελέσματα λόγω της παρεχόμενης εκπαίδευσης ή άλλων λόγων

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

